

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт

Публикуван на: 05.10.2012

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Проектът на закон предвижда:

1. Премахване на забраната управителят на железопътната инфраструктура или търговско дружество, в което той участва, както и концесионер, когато той е управител на железопътна инфраструктура, да извършва железопътен превоз. Наред с това законопроектът предвижда разпоредби, които гарантират независимостта на управлението на железопътните предприятия, така, както това е определено в актовете на правото на Европейския съюз, и по-конкретно **Директива 91/440/ЕИО на Съвета относно развитието на железниците в Общността.**

2. Създаването на механизъм за налагане на санкции за нередовните пътници, използващи железопътен транспорт.

Първият пакет от документи за железопътния транспорт се състои от три директиви:

а) Директива 2001/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2001 година за изменение на **Директива 91/440/ЕИО на Съвета относно развитието на железниците в Общността;**

б) Директива 2001/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2001 година, с която е изменена Директива на Съвета от 27 юни 1995 г. относно лицензиране на железопътните предприятия;

в) Директива 2001/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2001 година относно разпределянето на капацитета на железопътната инфраструктура и събирането на такси за ползване на железопътната инфраструктура.

Съгласно член 1 от **Директива 91/440/ЕИО на Съвета относно развитието на железниците в Общността**, директивата има за цел да съдейства за приспособяването на железопътния транспорт в Общността към потребностите на единния пазар и повишаването на неговата ефективност, включително чрез гарантиране на независимост на управлението на железопътните предприятия и чрез отделяне на управлението на железопътната експлоатация и инфраструктура от предоставянето на железопътни транспортни услуги, **като отделното водене на счетоводството е задължително, а организационното или институционално разделение е по избор.**

Съгласно член 5 от посочената директива "в контекста на приетите от съответната държава основни насоки на общата политика и като вземат предвид националните планове и договори (които могат да бъдат многогодишни), включително инвестиционните и финансови планове, железопътните предприятия в частност са свободни да: а) установяват международни обединения с едно или повече други железопътни предприятия; б) да определят вътрешната си организация, без да се нарушават разпоредбите на раздел III".

Според текстовете на Раздел III. **Разделяне между управлението на инфраструктурата и транспортната дейност, член 6:** "Държавите-членки предприемат необходимите мерки за осигуряване воденето на отделно счетоводство на дейностите, свързани с предоставянето на транспортни услуги и на тези, свързани с управлението на железопътната инфраструктура. Помощта, изплатена за една от тези две дейности, не може да се прехвърли в другата. Горната забрана трябва да бъде ясно отразена при осчетоводяването на тези два отделни вида дейност. 2. Освен това, държавите-членки могат да предвидят това разделяне да изисква отделни подразделения в рамките на едно и също предприятие или управлението на инфраструктурата да се възложи на отделен субект".

Според разпоредбите на Директива 2001/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 Февруари 2001 година за изменение и допълнение на директивата на съвета 91/440/ЕО за развитие на железниците на общността, член 6: "1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, осигуряващи изготвянето и публикуването на отделни отчети на приходите и разходите и баланси, от една страна за дейността, свързана с предоставянето на транспортни услуги от железопътни предприятия и, от друга за дейност, свързана с управление на железопътна инфраструктура. Публични средства изплатени на една от тези две сфери на дейност не могат да се прехвърлят на другата. Счетоводствата за двете сфери на дейност се водят по начин, отразяващ тази забрана. 2. Държавите-членки могат също да предвидят това разделяне да налага организирането на обособени подразделения в отделно предприятие или инфраструктурата да се управлява от отделен орган". Тези текстове са доразвити и в други текстове на директивата, съгласно които "в случаите на железопътни предприятия се изготвят и публикуват отчети за приходите и разходите и или баланси или годишни отчети за активите и пасивите за дейност, свързана с предоставянето на услуги за железопътни товарни превози. Средства изплатени като облекчения за публични услуги за дейности свързани с предоставяне на пътнически транспортни услуги трябва да се посочват отделно в съответните отчети и не могат да се прехвърлят към дейности, свързани с предоставянето на други транспортни услуги или каквито и да било други дейности".

В държавите-членки на Европейския съюз са възприети няколко модела на разделяне, които включват само счетоводно разделяне, или и счетоводно и организационно разделяне. Пълно разделяне – организационно и институционално независим управител на инфраструктура и предприятия, е налице в Дания, Финландия, Великобритания, Холандия, Норвегия, Испания, Швеция, Франция, Румъния, Гърция, Полша и други. В Австрия, Белгия, Германия, Италия е налице холдингова структура, която обединява управителя на инфраструктурата и превозвача. Разделяне не е налице в Ирландия и Северна Ирландия.

Предложеният с настоящия проект закон не създава пречки от гледна точка на конкуренцията и е в съответствие с правото на Европейския съюз.

Във втората си част предложените изменения и допълнения в Закона за железопътния транспорт са свързани със създаването на механизъм за налагане на санкции за нередовните пътници, използващи железопътен транспорт. Промяната е продиктувана от обстоятелството, че съществуващите към настоящия момент правила относно нередовните пътници не постигат целения превантивен и възпиращ ефект върху тях.

Съгласно чл. 37, ал. 2 от Наредба № 43 от 11.09.2001 г. за железопътен превоз на

пътници, багажи и колетни пратки (обн., ДВ, бр. 86 от 2001 г.), когато пътникът откаже да заплати превозната цена и съответната добавка, той се отстранява от превозното средство. При невъзможност за отстраняването му, проверяващите лица (превозният персонал и контролните органи на превозвача) съставят констативен протокол по образец, утвърден от превозвача, подписан от двама свидетели, в който се описва нарушението и се отразяват данните от личната карта или друг документ за установяване самоличността на нарушителя, за събиране на сумата по съдебен ред.

Съществуващата към настоящия момент процедура затруднява превозвача да осъществява своите контролни функции, тъй като механизмът е сложен и не дава възможност за навременна и бърза реакция при неправомерно поведение.

С предложените промени се създава възможност превозвачът да определи длъжностни лица, които да съставят актове за установяване на нарушения при пътуване без билет или отказ да се заплати стойността на превозния документ за съответното разстояние, увеличена с добавка. Предвижда се ръководителят на превозвача да издава наказателните постановления по съставените актове за констатирани нарушения. По този начин ще бъдат преодолените трудностите при събиране на дължимите суми за извършен превоз с железопътен транспорт на пътниците без билет и ще се осигури възможност за ефикасен контрол от страна на превозвача, както и превенция спрямо неправомерното поведение на лицата, използващи железопътния транспорт.

Пълният текст на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г., изм. и доп., бр. 47 от 2002 г., изм., бр. 96 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 115 от 2004 г., доп., бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 88 от 2005 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 37 от 2006 г., доп., бр. 62 от 2006 г., изм. и доп., бр. 92 от 2006 г., изм., бр. 108 от 2006 г., изм. и доп., бр. 22 от 2009 г., изм., бр. 35 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., изм. и доп., бр. 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 47 от 2011 г.) може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Красимира Стоянова - директор на дирекция "Правна",
тел: 02/ 9409431
e-mail: krstoyanova@mtitc.government.bg

Приложение

» [Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт](#)
(59 KB)